ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

Αθήνα, 17-1-2022

Αρ. Πρωτ.: 72461

ΠΡΟΣ: **ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Απαντώντας στην με αρ. **1285/17-11-2021** ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Βελόπουλο Κ., με θέμα «Στο έλεος των κουνουπιών η κτηνοτροφία της Πελοποννήσου», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η αρμόδια Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας εξέδωσε έγκαιρα την υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 13110/01-03-2021 Εγκύκλιο «Προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών, σχέδιο δράσης, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2021» (ΑΔΑ: Ω0Κ3465ΦΥΟ-Δ25), που αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών με προϋποθέσεις και σειρά εφαρμογής ενεργειών, σε συνέχεια της έκδοσης της εγκυκλίου υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 61657 /02-10-2020 «Οργάνωση και χρηματοδότηση προγραμμάτων καταπολέμησης των κουνουπιών για το έτος 2021» (ΑΔΑ: 6Ω5Β465ΦΥΟ-Ω6Υ).

Στη συνέχεια, εκδόθηκε από την ίδια Υπηρεσία:

- Η υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 13202/23-03-2021 εγκύκλιος «Διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το έτος 2021» (ΑΔΑ: ΨΓΒΤ465ΦΥΟ-ΨΟΥ), που αφορά στην διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το έτος 2021, μεταξύ των άλλων και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.
- Επιπλέον, λαμβάνοντας υπ' όψη τη σοβαρότητα των επιπτώσεων που προκαλούν τα κουνούπια στη δημόσια υγεία και δεδομένου ότι έχουν εφαρμοστεί οι μέθοδοι προνυμφοκτονίας με επίγεια μέσα, δόθηκε η άδεια για την διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για το τρέχον έτος σε περιοχές της Περιφέρειας Πελοποννήσου που δεν προσεγγίζονται με επίγεια μέσα που αναγράφονται στο αίτημα.
- Η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας με το υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 15319/09-03-2021 έγγραφό της «Σκευάσματα, όροι και προϋποθέσεις για την κατ' εξαίρεση εφαρμογή ULV ακμαιοκτονίας από εδάφους και από αέρος, για το έτος 2021») είχε ήδη ζητήσει από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κατ΄ εξαίρεση άδεια εφαρμογής βιοκτόνων σκευασμάτων για ακμαιοκτονία με τη μέθοδο ULV από εδάφους και αέρος, όπου κρίνεται απαραίτητο, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται στο υπ' αρ. πρωτ. 2609/75744/31-03-2021 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Κατ' εξαίρεση χρήση βιοκτόνου σκευάσματος Aqua K-othrine EW για ULV εφαρμογή από αέρος και από εδάφους για την αντιμετώπιση των ακμαίων κουνουπιών» (ΑΔΑ: 6ΧΖΠ4653ΠΓ-ΥΛΩ»).

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την Περιφέρεια Πελοποννήσου:

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου βρίσκεται σε στενή συνεργασία με όλους του αρμόδιους φορείς και συνεχίζει υπεύθυνα και εντατικά ένα ολοκληρωμένο σχέδιο καταπολέμησης κουνουπιών με τίτλο "Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία Δομής Ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου" για τα έτη 2021-2022.

Στα πλαίσια του προγράμματος πραγματοποιούνται στοχευμένες δράσεις ελέγχου και καταπολέμησης κουνουπιών με πεδίο εφαρμογής περιοχές του φυσικού, περιαστικού, αγροτικού και αστικού συστήματος των Περιφερειακών Ενοτήτων Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Επιπροσθέτως το πρόγραμμα συνεπικουρείται από μηχανισμούς επιτήρησης για να εξακριβωθεί το επίπεδο κινδύνου για τη μετάδοση Ελονοσίας , Ιού του Δυτικού Νείλου (WNV) ή/και άλλων παθογόνων παραγόντων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα χωροχρονικά στοχευμένων επεμβάσεων σε σχέση με το εκτιμώμενο κίνδυνο για την πρόληψη ανάπτυξης επιδημικών φαινομένων .

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία έτη η Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέλαβε και την ευθύνη και την χρηματοδότηση των προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της Ελονοσίας (από 2012) και του Ιού του Δυτικού Νείλου (WNV) (από το 2017) διασφαλίζοντας έτσι την Δημόσια Υγεία, την Οικονομία, και το Τουριστικό προϊόν της περιοχής, παραμένοντας προσηλωμένη στους στόχους που είχαν τεθεί για τα σοβαρά θέματα που άπτονται της Δημόσιας υγείας.

Ο ιός του καταρροϊκού πυρετού μεταδίδεται από ζώο σε ζώο μέσω αιματοφάγων εντόμων (σκνίπες), που ανήκουν στο γένος Culicoides spp.

Η επιδημία του καταρροϊκού πυρετού προκαλεί συνήθως σημαντικές απώλειες (συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο Α των νοσημάτων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας των Ζώων) και απαιτεί αξιόλογους πόρους για την ***υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων*** για τον έλεγχο και την εκρίζωσή του.

Λόγω της σημασίας της νόσου και των σημαντικών άμεσων ή έμμεσων συνεπειών της, η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει σχεδιάσει και πρόκειται να υλοποιήσει πρόγραμμα αντιμετώπισης του καταρροϊκού πυρετού, το αμέσως επόμενο διάστημα, από πόρους που θα διατεθούν προς τούτο από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων / Π.Δ.Ε.

1. Εν συνεχεία λανθασμένα συγχέεται η καταπολέμηση των κουνουπιών που ευθύνονται για μετάδοση ασθενειών όπως η Εγκεφαλίτιδα από τον ιό του Δυτικού Νείλου και η Ελονοσία, με την πρόληψη του καταρροϊκού πυρετού των προβάτων, καθώς η νόσος αυτή μεταδίδεται με διαφορετικό είδος εντόμου (αρθρόποδα του γένους Culicoides) τα οποία πολλαπλασιάζονται και ενδημούν σε υγρό έδαφος σταβλικών εγκαταστάσεων.
2. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία των κτηνιατρικών υπηρεσιών, κατά το έτος 2021 στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα κρούσματα καταρροϊκού πυρετού και οι θάνατοι ζώων διαπιστώθηκαν ήταν τα ακόλουθα ανά Π.Ε.:

Περιφέρεια Πελοποννήσου (ανά Π.Ε.)	Αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός ζώων που νόσησαν	Αριθμός θανόντων ζώων
Αρκαδίας	4	14	1
Λακωνίας	3	37	13
Μεσσηνίας	1	1	0
Αργολίδας	1	1	0

Σημειώνεται ότι στην Αργολίδα και τη Μεσσηνία δεν εκδηλώθηκε νόσος, αλλά λήφθηκαν τα προβλεπόμενα υγειονομικά μέτρα λόγω ορομετατροπής που διαπιστώθηκε σε δείγματα αίματος ζώων που χρησιμοποιήθηκαν ως μάρτυρες στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού.

3. Από την Περιφέρεια Πελοποννήσου πραγματοποιήθηκαν προληπτικά ψεκασμοί με κατάλληλα σκευάσματα, κατόπιν συμβάσεων, σε 300 κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της Π.Ε. Αρκαδίας και 300 κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της Π.Ε. Λακωνίας.

Επομένως:

- Ο διαγωνισμός για την κουνουποκτονία δεν σχετίζεται με την προστασία των ζώων από τον καταρροϊκό πυρετό.
- Τα κρούσματα στα ζώα ήταν ελάχιστα και με ήπια σχετικά συμπτώματα οπότε δεν θεωρούμε ότι προκλήθηκε αξιόλογη οικονομική ζημιά.
- Σε όλες τις περιπτώσεις λήφθηκαν τα προβλεπόμενα μέτρα.

Όσον αφορά τις αποζημιώσεις των κτηνοτρόφων για απώλεια ζώων λόγω καταρροϊκού πυρετού, σύμφωνα με την ετήσια ΚΥΑ των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών για τις οικονομικές αποζημιώσεις και ενισχύσεις που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης, χορηγούνται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες κρίνεται σκόπιμη και επιβάλλεται η θανάτωση ζώων τους από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες στα πλαίσια λήψης υγειονομικών μέτρων ή για λόγους ευζωίας και δεν υπήρξε τέτοια περίπτωση.

Τέλος, σημειώνεται η με Αριθ. Πρωτ. 1188/02-11-2021 Σύμβαση του προγράμματος, μετά τη σχετική έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, "Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία Δομής Ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου", με τα ακόλουθα προγράμματα και τις αντίστοιχες δράσεις:

Οι στοχευμένες δράσεις που θα υλοποιηθούν στο φυσικό, αγροτικό, περιαστικό και αστικό σύστημα των Δήμων των Περιφερειακών Ενοτήτων Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας είναι κατ' ελάχιστον οι εξής:

1. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός.
2. Επιλογή και Κατάρτιση προσωπικού.
3. Χαρτογράφηση των εν δυνάμει εστιών αναπαραγωγής των εντόμων διαβιβαστών.
4. Παρακολούθηση πληθυσμών προνυμφών μέσω συνεχών περιοδικών δειγματοληψιών.
5. Οριοθέτηση Επιφανειών για ψεκασμό
6. Διενέργεια εφαρμογών προνυμφοκτονίας από εδάφους.
7. Διενέργεια εφαρμογών υπολειμματικής ακμαιοκτονίας (LV) από εδάφους.
8. Διενέργεια εφαρμογών ακμαιοκτονίας υπέρμικρου όγκου (ULV) από εδάφους.
9. Διενέργεια εφαρμογών προνυμφοκτονίας από αέρος, μεγάλης έκτασης με χρήση ψεκαστικού ελικοπτέρου.
10. Διενέργεια εφαρμογών προνυμφοκτονίας από αέρος περιορισμένης έκτασης με χρήση ψεκαστικών ΣμηΕΑ (Drones).
11. Διενέργεια εφαρμογών ακμαιοκτονίας υπέρμικρου όγκου (ULV) από αέρος.
12. Διενέργεια ελέγχων και εφαρμογών στα φρεάτια όμβριων υδάτων και σε άλλες σημαντικές εστίες αναπαραγωγής στους δημόσιους χώρους των πόλεων και των οικισμών της Περιφέρειας.
13. Έλεγχος Αποτελεσματικότητας εφαρμογών.
14. Παρακολούθηση διακύμανσης ακμαίων κουνουπιών.
15. Δίκτυο επιτήρησης- ανίχνευσης της κυκλοφορίας του ΙΔΝ α) σε ζώα δείκτες (άγρια και οικόσιτα πτηνά, ιπποειδή), β) σε διαβιβαστές και γ) σε ανθρώπους.

16. Δημιουργία δικτύου παρακολούθησης και καταγραφής της παρουσίας νεκρών άγριων πτηνών.
17. Διενέργεια παρεμβάσεων ,σε περίπτωση κυκλοφορίας του Ιού του Δυτικού Νείλου ή και άλλων παθογόνων παραγόντων, με έλεγχο σημειακών εστιών ανάπτυξης προνυμφών και διενέργεια ψεκασμών από εδάφους στο αστικό σύστημα οικισμών (στους ιδιωτικούς χώρους) της Περιφέρειας Πελοποννήσου (door-to door).
18. Διενέργεια υπολειμματικών ψεκασμών Εσωτερικών Χώρων (IRS) σε οικίες/καταλύματα μεταναστών, για έλεγχο του διαβιβαστή της Ελονοσίας, σε συγκεκριμένες ευάλωτες περιοχές /οικισμούς ,ανάλογα με τον αριθμό των μεταναστών, τον αριθμό των κρουσμάτων (εισαγόμενων και μη) καθώς και τις αυξομειώσεις μεταναστών λόγω μετακίνησης τους θα γίνεται προσαρμογή των στοχευόμενων δράσεων.
19. Ενημέρωση και διεύρυνση της λειτουργικής βάσης δεδομένων για τη συλλογή, καταγραφή, αξιοποίηση και παρακολούθηση των εντομολογικών - επιδημιολογικών δεδομένων, καθώς και αξιολόγηση των απαραίτητων παρεμβάσεων, όπως τηρείται στην Δ/νση Δημόσιας Υγείας (έδρα).
20. Ενημέρωση , διεύρυνση και επικαιροποίηση εργαλείων εκτίμησης κινδύνου με τη χρήση Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΠ) και συστήματος απεικόνισης περιοχών κινδύνου: 1) Χωρική στατιστική ανάλυση των δεδομένων και δημιουργία χαρτών 2) Δημιουργία προφίλ επικινδυνότητας κάθε περιοχής μέσω της συσχέτισης των δεδομένων που θα συλλεχθούν 3) Προτάσεις για την βελτίωση των στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης του κοινού και 4) Δορυφορική τηλεπισκόπιση (remote sensing) - παρακολούθηση των χωροχρονικών αλλαγών και χρήση των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS) για την καταγραφή των ενδιαιτημάτων & εστιών ανάπτυξης των κουνουπιών.
21. Ευαισθητοποίηση - πληροφόρηση - ενημέρωση φορέων και πολιτών προκειμένου να αποκτήσουν την απαραίτητη γνώση και πρακτική, σχετικά με τους επιδημιολογικούς κινδύνους που προκύπτουν από έντομα διαβιβαστές καθώς και να ενημερωθούν για τις μεθόδους προφύλαξης από τα έντομα στον ιδιωτικό τους χώρο και να συμβάλλουν στην ορθή υλοποίηση του «ΕΝΙΑΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ». <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> α) Ομιλίες σε πάσης φύσεως φορείς όπως σχολεία, συλλόγους κλπ, εφόσον το επιτρέψουν οι υγειονομικές συνθήκες της χώρας β) Σχεδιασμός - έκδοση και διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων στους φορείς και πολίτες των περιοχών όπου εφαρμόζεται το έργο της καταπολέμησης τα οποία περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο καταπολέμησης των κουνουπιών, τις εν δυνάμει εστίες αναπαραγωγής κουνουπιών καθώς και συμβουλές σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους ο καθένας, μπορεί να συμβάλει ώστε να μειωθούν οι εστίες που παράγουν κουνούπια σε ιδιωτικούς χώρους (οικίες, αυλές, επαγγελματικούς χώρους, κολυμβητικές δεξαμενές οικιών και ξενοδοχείων κλπ). γ) Δημιουργία μικρής διάρκειας βίντεο για προβολή ηλεκτρονικά και διαδικτυακά ΜΜΕ. δ) Σύνταξη δελτίων τύπου και η λειτουργία τηλεφωνικών γραμμών εξυπηρέτησης κοινού ε) Συνέδρια και Ημερίδες στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, εφόσον το επιτρέψουν οι υγειονομικές συνθήκες της χώρας.

Σε όλα τα στάδια υλοποίησης θα υπάρχει η δυνατότητα αναθεώρησης και προσαρμογής, με δεδομένες τις συνεχείς μεταβολές των επιδημιολογικών, εντομολογικών, κλιματολογικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και όποιων άλλων δεδομένων που μπορεί να προκόψουν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και ύστερα από αξιολόγηση της κατάστασης από την Επιστημονική Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου εφόσον αυτό απαιτείται.

Σκοπός της υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων είναι η συνέχιση και εντατικοποίηση των στοχευμένων παρεμβάσεων ελέγχου και επιτήρησης των κουνουπιών, που πραγματοποιηθήκαν τα προηγούμενα έτη, σε τεκμηριωμένη βάση, για την ελαχιστοποίηση των δυνητικών κινδύνων μετάδοσης ασθενειών και δευτερογενώς τη μείωση της όχλησης.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Βουλευτή κ. Βελόπουλο Κ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:
Γρ. Υπουργού
Γρ. Αναπλ. Υπουργού
Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ